

Sygn. akt VU 628/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2015 r. w Kaliszu

odwołań: A. K., K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 maja 2015 r. Nr (...)

w sprawie A. K., M. K. i K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie daty przyznania świadczenia

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w O. K. K. oraz M. K. prawo do renty rodzinnej z ubezpieczenia wypadkowego po śmierci W. K. poczynając od dnia 1 grudnia 2014 r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Odwołania od powyższej decyzji złożyli oddzielnie: K. K. oraz M. K. działający przez swoją matkę A. K. jako jego przedstawiciel ustawowy. W odwołaniach każde ze skarżących wniosło o zmianę decyzji i przyznanie prawa do renty rodzinnej z ubezpieczenia wypadkowego od dnia 2 stycznia 2014 r. tj. od dnia zgonu W. K..

Organ rentowy wniósł o oddalenie każdego z odwołań.

Sąd połączył obydwie sprawy do łącznego rozpoznania i wyrokowania.

Wezwana do sprawy w charakterze zainteresowanej A. K. poparła obydwa odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskiem złożonym w ZUS-ie Oddział w O. w dniu 17 stycznia 2014 r. A. K. wystąpiła o ustalenie prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 2 stycznia 2014 r. mężu W. K. wskazując, iż zmarły pozostawił żonę i dwójkę dzieci: K. K. i M. K. co potwierdzały dołączone do wniosku: odpis aktu zgonu oraz odpisy aktu urodzenia dzieci. We wniosku zostało także zawarte stwierdzenie, że śmierć ubezpieczonego nastąpiła na skutek wypadku przy pracy. Nie został przedłożony protokół powypadkowy.

Dwoma decyzjami z dnia 19 marca 2014 r. ZUS Oddział w O. rozpoznając powyższy wniosek odmówił przyznania renty rodzinnej w związku z wypadkiem przy pracy wskazując na brak protokołu powypadkowego.

Pismem bez daty, nadanym w urzędzie pocztowym w dniu 17 czerwca 2014 r. K. K. działając również na rzecz M. K. poinformowała organ rentowy o toczącym się przed sądem rejonowym postępowaniu w sprawie sporządzenia i wydania protokołu powypadkowego.

W odpowiedzi na powyższe pismo, organ rentowy pismem z dnia 4 lipca 2014 r. poinformował K. K. o prawomocności decyzji z dnia 19 marca 2014 r. z uwagi na brak jej zaskarżenia w ustawowym terminie. Wyjaśniono również przesłanki wydania decyzji odmownej wskazując na brak dołączenia protokołu powypadkowego.

/bezsporne - akta rentowe ZUS/

Równoległe ze złożeniem wniosku o rentę rodzinną z ubezpieczenia wypadkowego, A. K. wystąpiła do pracodawcy o sporządzenie protokołu powypadkowego. Z uwagi na uzyskanie odmownej odpowiedzi, A. K. wystąpiła z powództwem przeciwko pracodawcy. Wyrokiem z dnia 17 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim w sprawie IV P 25/14 uwzględnił powództwo ustalając, iż W. K. uległ w dniu 2 stycznia 2014 r. wypadkowi przy pracy. Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie V Pa 57/14 oddalił apelację pracodawcy od podanego wyżej wyroku sądu rejonowego.

dowód: odpis wyroku sądu rejonowego z uzasadnieniem, odpis wyroku sądu okręgowego w aktach ZUS.

Po wydaniu decyzji, K. K. wspólnie ze znajomym udała się do placówki ZUS zajmującej się sprawą renty rodzinnej. Rozmowę z urzędnikiem prowadził znajomy. Przekazane przez urzędnika informacje wskazywały na upływ terminu do złożenia odwołania od decyzji odmawiającej prawa do renty rodzinnej. W trakcie rozmowy nie padły ze strony K. K. informacje o rodzaju upoważnienia znajomego do podejmowania czynności w sprawie o rentę rodzinną. Również i znajomy nie powołał się na upoważnienie osób zgłaszających wnioski o rentę.

dowód: zeznania świadka A. B., zeznania odwołującej, zeznania zainteresowanej

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Jak wynika z akt ZUS, odwołująca wniosek o rentę wypadkową złożyła w styczniu 2014 r. Wniosek ten został załatwiony dwoma decyzjami z dnia 19 marca 2014 r. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do stwierdzenia, iż od powyższych decyzji zostało złożone odwołanie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Co prawda w aktach ZUS brak jest dowodów potwierdzających fakt doręczenia decyzji oraz datę takiego doręczenia to jednak ta okoliczność wynika z zeznań słuchanego w sprawie świadka oraz z zeznań odwołującej i zeznań zainteresowanej. Fakt doręczenia takiej decyzji przed dniem 17 czerwca 2014 r, potwierdza również pismo złożone przez K. K., w którym autorka pisma odwołuje się do treści decyzji przywołując jej istotne elementy takie jak odmowa przyznania świadczenia oraz przyczyna tej odmowy w postaci braku protokołu powypadkowego. Taki stan spraw pozwala na przyjęcie braku złożenia przez adresatów decyzji odwołania do sądu. Złożenie odwołania nie miało miejsca również w trakcie prowadzonej w obecności K. K. rozmowy w placówce ZUS. K. K. żadnych oświadczeń wtedy nie składała a znajomy prowadzący z urzędnikiem rozmowę w trakcie rozmowy nie powołał się na upoważnienie do zgłaszania wniosków.

Toczące się postępowanie przed sądem rejonowym pozwala na przyjęcie, iż osoby zgłaszające wnioski o rentę rodzinną pozostawały w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie sporu o ustalenie wypadku przy pracy. Z tym rozstrzygnięciem związane były dalsze czynności co do świadczeń powypadkowych na co wskazuje chociażby data zgłoszenia wniosku o odszkodowanie.

Zgodnie z art. 133 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń, przyznane świadczenie wypłaca się poczynając od miesiąca, w którym to prawo powstało jednak nie wcześniej niż:

- od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio wskazany wyżej miesiąc, jeżeli odmowa przyznania świadczenia była następstwem błędu organu rentowego.

W niniejszej sprawie nie zachodzi drugi z wyżej podanych warunków. Organ rentowy nie mając protokołu powypadkowego nie miał podstawowego dokumentu, który na etapie postępowania przed organem rentowym jest jedynym dokumentem potwierdzającym wypadek przy pracy. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ustalanie wypadku przy pracy jakiemu uległ ubezpieczony będący pracownikiem odbywa się w trybie określonym w kodeksie pracy. Taki stan oznacza, iż za odmowę przyznania renty rodzinnej z tytułu wypadku przy pracy winy ZUS nie ponosi jeżeli odmowa przyznania świadczenia była następstwem braku protokołu wypadkowego, którego sporządzenie obciąża pracodawcę.

Przyjmując zatem brak po stronie ZUS winy w odmownym załatwieniu pierwszorazowego wniosku o rentę rodzinną wypadkową, odwołania jako nieuzasadnione podlegały oddaleniu.